

T.C.
BAŞBAKANLIK
Hazine Müsteşarlığı
Sigortacılık Genel Müdürlüğü

Sayı : 84190876-301.99[301.99]/-E.35312

15.12.2016

Konu : Sektör Duyurusu

TÜRKİYE SİGORTA REASÜRANS VE EMEKLİLİK ŞİRKETLERİ BİRLİĞİ E

Bilindiği üzere; 10/8/2016 tarihli ve 6740 sayılı Kanun ile 28/3/2001 tarihli ve 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanununa eklenen Ek 2. maddesinde; "Bakan, belirleyeceği esaslar dâhilinde bu Kanun kapsamındaki Devlet katkısının ilgililerin hesaben takip edebilmesini sağlayacak şekilde taahhüt olarak hesaplanmasına ve taahhüt edilen tutarların ödenmesine karar vermeye ve mevcut katılımcıların Devlet katkılarının değerlendirilmesine ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir. Bakan, bu Kanun uyarınca kurulacak fonların içeriğini belirleyebilir ve fonlara sayı sınırı getirebilir." hükmünü amirdir.

Bu çerçevede Başbakan Yardımcılığı Makamının belirlediği "Bireysel Emeklilik Sistemi, Otomatik Katılım Uygulama Esasları" hakkında Sektör Duyurusu (2016/30)" www.hazine.gov.tr ve www.bireyselemeklilik.gov.tr internet adreslerinde yayımlanmış olup, bir örneği ekte gönderilmektedir.

Bilgilerini rica ederim.

 e-imzalıdır

Gökhan KARASU
Müsteşar a.
Genel Müdür V.

Ek : Bireysel Emeklilik Sistemi, Otomatik Katılım Uygulama Esasları

Not: 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu çerçevesinde güvenli elektronik imzalı aslı ile aynıdır.

T.C. Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı, İnönü Bulvarı, No:36 06510, Emek,
ÇANKAYA/ANKARA
Telefon No: +90 (312) 204 6000 Belge Geçer No: +90 (312) 204 6644
e-posta: bilgiedinme@hazine.gov.tr internet adresi: www.hazine.gov.tr

Bilgi için: Hayrullah Ahmet YAŞAR
Hazine Uzmanı

**BİREYSEL EMEKLİLİK SİSTEMİ, OTOMATİK KATILIM UYGULAMA
ESASLARI HAKKINDA SEKTÖR DUYURUSU (2016/30)**

10/8/2016 tarihli ve 6740 sayılı Kanun ile 28/3/2001 tarihli ve 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanununa eklenen Ek 2. maddesi; "Bakan, belirleyeceği esaslar dâhilinde bu Kanun kapsamındaki Devlet katkısının ilgililerin hesaben takip edebilmesini sağlayacak şekilde taahhüt olarak hesaplanmasına ve taahhüt edilen tutarların ödenmesine karar vermeye ve mevcut katılımcıların Devlet katkılarının değerlendirilmesine ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir. Bakan, bu Kanun uyarınca kurulacak fonların içeriğini belirleyebilir ve fonlara sayı sınırı getirebilir." hükmünü içermektedir.

Bu çerçevede Başbakan Yardımcılığı Makamının belirlediği "Bireysel Emeklilik Sistemi, Otomatik Katılım Uygulama Esasları ekte yer almakta olup söz konusu Uygulama Esasları 01.01.2017 tarihinde yürürlüğe girecektir.

Ek: Bireysel Emeklilik Sistemi, Otomatik Katılım Uygulama Esasları

EK: Bireysel Emeklilik Sistemi, Otomatik Katılım Uygulama Esasları

BÖLÜM I

4632 SAYILI KANUNUN EK İKİNCİ VE GEÇİCİ İKİNCİ MADDESİNE GÖRE ÇALIŞANA SUNULACAK FONLAR İLE İLGİLİ ESASLAR

Emeklilik şirketleri (Şirket), “28.3.2001 tarihli ve 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu” (Kanun) Ek-2 ve Geçici 2’nci maddesi kapsamında işverenleri aracılığıyla bireysel emeklilik sistemine dâhil edilen çalışanlara (çalışan), tercihe göre “faiz içeren” ve “faiz içermeyen” fonların sunumundan ve iki aylık cayma süresi boyunca ödenen katkı paylarının değer kaybetmemesini sağlayacak şekilde bu fonların yönetiminden sorumludur.

I. Başlangıç Fonları ve Standart Fonların İçerik ve Sayısı

Şirket tarafından emeklilik planlarında, Kanun ve ilgili mevzuatta belirlenen esaslar kapsamında, birer adedi faiz içermeyen yatırım araçlarına yönelik tercihte bulunan çalışanlara sunulmak üzere başlangıç fonu ve standart fonu türlerinden ikişer adet fon sunulur.

A. Başlangıç Fonu

İlgili mevzuatta belirtilen iki aylık cayma süresi boyunca çalışanların birikimleri tercihe göre “faiz içeren” veya “faiz içermeyen” başlangıç fonunda yatırıma yönlendirilir.

Cayma süresini dolduran ve herhangi bir fon tercihinde bulunmayan çalışanların birikimleri, takip eden on ay boyunca ilgili başlangıç fonunda yatırıma yönlendirilmeye devam eder.

Başlangıç fonu (“faiz içeren”) olarak tanımlanan fon portföyünün yüzde altmışı, Türk Lirası cinsinden mevduat veya katılma hesabında; en az yüzde yirmisi Müsteşarlıkça ihraç edilen Türk Lirası cinsinden 180 gün vadeli veya vadesine azami 180 gün kalmış borçlanma araçlarında, gelir ortaklığı senetleri veya kira sertifikalarında, kalanı ters repoda, Takasbank ve/veya yurt içi organize para piyasası işlemlerinde, vaad sözleşmelerinde yatırıma yönlendirilir.

Başlangıç fonu (“faiz içermeyen”) olarak tanımlanan fon portföyünün tamamının ise en az yüzde atmışı Türk Lirası cinsinden katılma hesabında olmak üzere, kalanı vaad sözleşmelerinde, Türk Lirası cinsinden Müsteşarlıkça ihraç edilen 180 gün vadeli veya vadesine azami 180 gün kalmış gelir ortaklığı senetleri ve kira sertifikalarında yatırıma yönlendirilir.

Söz konusu portföy dağılımlarının sağlanmasında fon portföy değerleri esas alınır ve portföyün dengelenmesi ihtiyacı kapsamında, bu oranlarda oluşabilecek “aşağı ve yukarı yönlü yüzde beşi” oranındaki sapmalar dikkate alınmaz.

Şirket tarafından, talep etmeleri halinde çalışanlara sistemde kaldıkları sürece Başlangıç fonunun sunulması zorunludur.

B. Standart Fon

Bir yılını dolduran ve herhangi bir fon tercihinde bulunmayan çalışanların birikimleri başlangıçtaki “faiz içeren” ve “faiz içermeyen” fon tercihlerine göre standart fonda yatırıma yönlendirilir.

Bireysel Emeklilik Sistemi Hakkında Yönetmelik (Yönetmelik)’te yer alan “işveren grup emeklilik sözleşmeleri”nde standart fonun sunulması zorunlu değildir.

Standart fon olarak tanımlanan fon portföyünün;

1. Asgari yüzde ellisi; Müsteşarlıkça ihraç edilen Türk Lirası cinsinden borçlanma araçlarında, gelir ortaklığı senetlerinde veya kira sertifikalarında yatırıma yönlendirilir.
2. Asgari yüzde onu;
  - a. Girişim sermayesi yatırım fonu katılma paylarında,
  - b. Gayrimenkul yatırım fonu katılma paylarında,
  - c. Türkiye Varlık Fonu’nda ve/veya altyapı projelerine yatırım amacıyla kurulmuş şirketlerin ihraç ettiği sermaye piyasası araçlarında,
  - ç. Müsteşarlıkça uygun görülen diğer sermaye piyasası araçlarında,

yatırıma yönlendirilir. Girişim sermayesi yatırım fonu katılma paylarında yatırıma yönlendirilen tutar toplam fon portföyünün yüzde birinden az olamaz. Türkiye Varlık Fonu için herhangi bir yoğunlaşma sınırı uygulanmaz. Ayrıca, bu fıkra kapsamındaki sermaye piyasası araçları için borsa ve/veya organize piyasalarda işlem görme şartı aranmaz.

3. Azami yüzde otuzu; ters repoda, Takasbank ve/veya yurt içi organize para piyasası işlemlerinde, borsada işlem görmesi kaydıyla bankalar veya yatırım yapılabilir seviyede derecelendirme notuna sahip olan diğer ihraççılar tarafından ihraç edilen borçlanma araçlarında ve niteliği itibari ile borçlanma aracı olduğu Sermaye Piyasası Kurulunca (Kurul) kabul edilecek sermaye piyasası araçlarında, Kurul tarafından izahnamesi/ihraç belgesi onaylanan kira sertifikalarında ya da BIST 100, BIST sürdürülebilirlik endeksi ve Borsa İstanbul A.Ş. tarafından hesaplanan katılım endekslerindeki paylarda, kıymetli madenlerde, kıymetli madenlere dayalı sermaye piyasası araçlarında, yatırım fonu katılma paylarında, yatırım ortaklığı paylarında, ipotek ve varlık teminatlı menkul kıymetlerde, ipoteğe ve varlığa dayalı menkul kıymetlerde, aracı kuruluş ve ortaklık varantlarında, vaad sözleşmelerinde ve Müsteşarlıkça uygun bulunan diğer yatırım araçlarında yatırıma yönlendirilir.

Şu kadar ki ters repo ve Takasbank ve/veya yurtiçi organize para piyasası işlemlerinde değerlendirilecek tutar fon portföyünün yüzde ikisini aşamaz.

4. Azami yüzde kırkı; Türk Lirası cinsinden mevduatta ve katılma hesabında yatırıma yönlendirilir. Mevduat/katılma hesabında yatırıma yönlendirilen tutarın asgari yüzde onu altı ay ve daha uzun vadeli mevduat/katılma hesaplarında değerlendirilir.

II. Fonlara İlişkin Diğer Esaslar

Başlangıç ve standart fonlarının yönetiminde, I. Maddede belirtilen fon portföyüne alınacak varlıklara ilişkin oranlara ek olarak, Emeklilik Yatırım Fonlarının Kuruluş ve Faaliyetlerine İlişkin Esaslar Hakkında Yönetmelikte yer alan ve bu maddede belirtilmeyen diğer ilgili portföy sınırlamalarına ilişkin hükümler saklıdır.

Yeni kurulacak bir fonun yahut mevcut kurulmuş fonlardan birinin yatırım stratejisinin bu maddede belirtilen sınırlamalar ile V. Maddede belirtilen kesinti yapısına uyması kaydıyla, IV. Maddede belirtilen yatırım fonu seçenekleri olarak belirlenmesi mümkündür. Fon unvanlarında “başlangıç fonu” ve “standart fon” ifadelerine yer verilmesi zorunludur.

III. Fonların Yönetimi

Bir şirkete ait 4632 sayılı Kanunun Ek-2 ve Geçici 2’nci madde kapsamında sunulan toplam emeklilik yatırım fonu portföyünün yüzde otuzundan fazlası, 01.07.2017 tarihinden itibaren aynı portföy yönetim şirketi tarafından yönetilemez. Portföy yönetim şirketleri belirlenirken takvim yılı sonlarındaki fon portföy değerleri esas alınır ve bu hükme aykırılıkların şirketler tarafından yılın ilk iki ayı içerisinde giderilmesi gerekir.

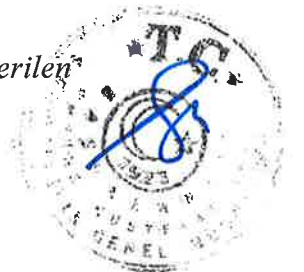
IV. Kanun’un Ek-2 ve Geçici 2 nci Maddesine Göre Sisteme Giren ve Başlangıç Fonu veya Standart Fondan Ayrılmayı Tercih Eden Çalışanlara Sunulacak Diğer Fonlara İlişkin Esaslar

Şirketler tarafından başlangıç fonundan veya standart fondan ayrılmayı tercih eden çalışanlara risk profili anketi sunulur. Anketin sonucu bağlayıcı olmamak kaydıyla şirketler, “faiz içeren” değişken fonlardan aşağıda belirtilen dört farklı risk kategorisinde; “faiz içermeyen” değişken fonlardan ise iki adet “Atak/Dinamik/Büyüme” ve “Agresif” türündeki fon kategorisinde olmak üzere toplamda altı adet fon seçeneği sunmak zorundadır. Şirketler bu fonları kendileri kurabilecekleri gibi, iş ortaklıkları kurmak suretiyle başka şirketlerin kurucusu olduğu fonları da sunabilirler. Bu kapsamda sunulan fonlar aşağıda belirtilen yatırım seçeneklerinden birini temsil eder ve risk düzeyinin Rehber’de belirtilen sınırlar içinde olması sağlanır. Ayrıca, talep eden çalışanlara her zaman Başlangıç fonunun sunulması da zorunludur.

Bu bölüm kapsamında sunulacak toplam her hâlükârda fon sayısı dördü “faiz içeren”, dördü de “faiz içermeyen” olmak üzere toplamda sekiz adedi aşamaz.

Başlangıç Fonu ve Standart Fon Harici Yatırım Seçenekleri	Risk Değeri*
Muhafazakâr	1-2
Dengeli	3-4
Atak/Dinamik/Büyüme	4-5
Agresif	5-7

*Yatırım stratejileri Rehber’in 6.8.1 nolu bölümünde hesaplama yöntemi yer verilen risk değeri baz alınarak belirlenir.

V. Fon Performansı ve Kesintiler

A. Kesinti Oranı Limiti:

Kanunun Ek-2 ve Geçici 2'nci maddesi kapsamında işverenleri aracılığıyla bireysel emeklilik sistemine dâhil edilen çalışanlara sunulan tüm fonlar için azami yıllık fon işletim gider kesintisi oranı (FİGK) % 0,85 olarak uygulanır.

Her durumda fon toplam gider kesintisi (FTGK) oranı, Yönetmelikteki "Ek-2 Azami Fon Toplam Gider Kesintisi Oranları" tablosunda belirtilen I. Grup emeklilik yatırım fonlarına uygulanacak azami yıllık kesinti oranını aşamaz.

B. Yatırım Seçenekleri bazında performans eşikleri ve Ek kesinti

Yatırım Seçenekleri	Risk Değeri*	Performans Eşiği (yıllık ortalama net getiri*)	Ölçüm Periyodu
Standart Fon	-	TÜFE + %1	3 yıl
Muhafazakâr	1-2	TÜFE +%0,5	1 yıl
Dengeli	3-4	TÜFE + %1	3 yıl
Atak/Dinamik/Büyüme	4-5	TÜFE + %2	4 yıl
Agresif	5-7	TÜFE + %3	5 yıl

*Yatırım stratejileri Rehber'in 6.8.1 no.lu bölümünde hesaplama yöntemi yer verilen risk değeri baz alınarak belirlenir. Ölçüm periyodu boyunca gerçekleşen TÜFE değişimi oranı dikkate alınır. Yönetmelik hükümleri kapsamında yapılacak hesaplamalarda fonların net getirileri dikkate alınır.

Başlangıç fonları hariç olmak üzere, bu bölümde belirtilen performans eşiklerinin aşılması durumunda, eşğin üzerindeki oranın yüzde yirmisi kadar daha ek FİGK alınması mümkündür. Ancak, yapılacak ek kesinti oranı her durumda % 0,85 oranını aşamaz.

Her ölçüm periyodunun sonunda performans eşiklerinin aşılması durumunda, alınması öngörülen ek kesinti ilgili ölçüm periyodunun bitimini müteakip on işgünü içinde hesaplanır ve ilgili mevzuat çerçevesinde açıklanır. Bu kesinti ilgili fondan günlük taksitler halinde müteakip ölçüm periyodu olarak belirlenen sürenin yarısı süresince tahsil edilir. Tahsil edilecek ek FİGK, fon iç tüzüğünde/izahnamesinde belirtilen FİGK ve FTGK'ya ilişkin kontrollerde dikkate alınmaz.

Performans eşğine ilişkin hesaplama yöntemi Müsteşarlıkça belirlenir.

BÖLÜM II

4632 SAYILI KANUNUN EK-2 NCİ MADDESİNE GÖRE ÇALIŞANLAR İÇİN DEVLET KATKISININ KAYDI OLARAK HESAPLANMASI VE ÖDENMESİ

Kanunun Ek-2'nci maddesi kapsamındaki devlet katkıları çalışanların hesaben takip edebilmesini sağlayacak şekilde taahhüt olarak hesaplanır ve taahhüt edilen bu tutarlar çalışanın devlet katkısı hesabında kayıt altına alınır.

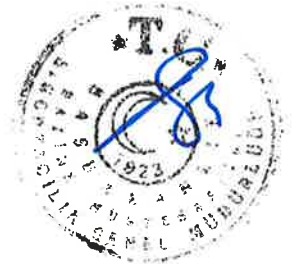
Taahhüt olarak hesap edilen devlet katkısı tutarları, devlet katkısı ödemesinin hesaplandığı ayı takip eden takvim yılı başlarında, ilgili takvim yılı ile taahhüt edilen devlet katkısı ödemesinin hesap edildiği ay arasındaki aylık TÜFE değişimleri dikkate alınarak değerlendirilir.

Taahhüt edilen devlet katkısı tutarlarının, çalışanın devlet katkısı ile ilişkili hesabına nakden ödenecek kısmı, Kanunun ek birinci maddesi kapsamında, sözleşmenin sistemde kaldığı süreye bağlı olarak belirlenen hak ediş oranlarına göre, şirketlerce emeklilik gözetim merkezine iletilen bilgiler esas alınarak, emeklilik gözetim merkezi tarafından hesaplanır. Taahhüt olarak hesap edilen devlet katkısı tutarlarından nakden ödenen kısmı, devlet katkısı hesabından düşülmeksizin, ayrıca bahse konu hesapta değerlendirilmeye devam eder.

Kanunun Ek 1'inci maddesinde belirtilen hak ediş koşuluna uygun olarak, emeklilik sözleşmesinin sistemde geçirdiği sürenin üç ile altı yıl arasında olması halinde, çalışanlar adına yapılan hesaplama istinaden çalışanlara ödeneceği taahhüt edilen devlet katkısı tutarlarının yüzde on beşi, çalışanın devlet katkısı ile ilişkili hesabına nakden ödenir. Emeklilik sözleşmesinin sistemde geçirdiği sürenin altı yıldan on yıla kadar olması durumunda nakden ödenen devlet katkısı tutarı, taahhüt edilen devlet katkısı tutarlarının yüzde otuz beşine, on yıl ve daha fazla olması durumunda ise yüzde altmışına tamamlanmak üzere çalışanın devlet katkısı ile ilişkili hesabına nakden ödenir. Hesaplamalar, her bir emeklilik sözleşmesi için ayrı ayrı yapılır. Her halükarda devlet katkısı tutarlarına ilişkin azami limit kişi bazında Bireysel Emeklilik Sisteminde Devlet Katkısı Hakkında Yönetmeliğin beşinci maddesi kapsamında takip edilir.

Emeklilik sözleşmesinin emeklilik hakkının kullanılarak ya da vefat veya maluliyet nedeniyle sonlandırılması halinde ise çalışanlara ödeneceği taahhüt edilen devlet katkısı tutarlarının tümü çalışanın devlet katkısı ile ilişkili hesabına nakden ödenir. Çalışanın devlet katkısı ile ilişkili hesabına nakden ödenen kısmı, Bireysel Emeklilik Sisteminde Devlet Katkısı Hakkında Yönetmeliğin on birinci maddesi kapsamında sunulan fonlarda yatırıma yönlendirilir.

Çalışan sözleşmelerinin bir başka şirkete aktarılması durumunda ilgili sözleşme kapsamında taahhüt edilen Devlet katkısı tutarları hakkındaki bilgi Bireysel Emeklilik Sistemi Hakkında Yönetmeliğin şirketler arası aktarım hakkındaki hükümleri dikkate alınarak aktarım yapan emeklilik şirketi tarafından yeni şirketine iletilir.

BÖLÜM III

DİĞER ESASLAR

I. Bölüm'de belirlenen standart fon çalışanlara 01.01.2018 tarihinden itibaren sunulur.

Bir emeklilik şirketine ait 4632 sayılı Kanunun Ek-2'nci ve Geçici 2'nci maddesi kapsamı dışındaki toplam emeklilik yatırım fonu portföyünün yüzde otuzundan fazlası, 01.01.2018 tarihinden itibaren aynı portföy yönetim şirketi tarafından yönetilemez. Takip eden dönemlerde ise portföy yönetim şirketleri belirlenirken yıl sonlarındaki fon portföy değerleri esas alınır ve bu hükme aykırılıkların emeklilik şirketleri tarafından yılın ilk iki ayı içerisinde giderilmesi gerekir.

I. Bölüm IV no.lu maddede belirtilen değişken fon seçenekleri çalışanlara 01.07.2017 tarihinden itibaren sunulur.

Kanunun Ek-2'nci ve Geçici 2'nci maddesi kapsamında çalışanlara sunulan emeklilik planlarında katkı fonlarının da faiz içeren ve içermeyen şeklinde iki seçenek sunulması zorunludur.

Şirketler I. ve II. Bölümlerde belirtilen fonları kendileri kurabilecekleri gibi, iş ortaklıkları kurmak suretiyle başka şirketlerin kurucusu olduğu fonları da sunabilirler.

“Faiz içeren” fonlar için para piyasası emeklilik yatırım fonları (likit emeklilik yatırım fonları), “faiz içermeyen” fonlar için ise katılım/alternatif standart emeklilik yatırım fonları, emeklilik şirketlerince başlangıç fonlarının pay satış işlemlerinin başlamasına kadar ikame olarak sunulur. Başlangıç fonlarının pay satışı işleminin başlamasını takip eden üç iş günü içerisinde, para piyasası emeklilik yatırım fonları (likit emeklilik yatırım fonları) ve katılım/alternatif standart fonlarda değerlendirilen birikimler emeklilik şirketince başlangıç fonlarına aktarılır. Bu süreçte, para piyasası emeklilik yatırım fonları (likit emeklilik yatırım fonları) ve katılım/alternatif standart emeklilik yatırım fonlarında değerlendirilen katkı paylarının değer kaybetmemesi emeklilik şirketinin sorumluluğundadır.

